Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
Trnavská cesta 52
826 45 Bratislava

Bratislava, 3. 9. 2025

Chráňte sa pred žltačkou typu A v novom školskom roku

Pri príležitosti začiatku nového školského roka je potrebné venovať pozornosť ochrane zdravia detí, ktoré prichádzajú do škôlok a škôl. Týka sa to najmä oblastí, kde je zaznamenaný epidemický výskyt vírusovej hepatitídy typu A (VHA).

Úrad verejného zdravotníctva SR a regionálne úrady verejného zdravotníctva (RÚVZ) v SR školy aj verejnosť dlhodobo usmerňujú, ako sa účinne chrániť pred nákazou žltačky typu A, predovšetkým dôkladným umývaním a dezinfekciou rúk. Opakovane školám v okresoch, kde sa vyskytuje VHA, odporúčame, aby dôkladne čistili a dezinfikovali prostredie a povrchy, ktorých sa deti bežne dotýkajú. Hodiny telesnej výchovy odporúčame organizovať vonku.

Odborní pracovníci úradov verejného zdravotníctva upozorňujú materské školy na dôkladné vykonávanie ranného filtra, vďaka ktorému sa zamedzí, aby sa do kolektívu dostalo choré či nedoliečené dieťa. Každé dieťa v materskej škole má mať svoj vlastný pohár na pitie, zubnú kefku, pohár na umývanie zubov aj uterák. Môžu sa používať aj jednorazové utierky na ruky.

Školy na miestach s epidemickým výskytom VHA by mali vysvetliť všetkým žiakom, prečo je potrebné dodržiavanie dôkladnej hygieny rúk, obzvlášť pred jedlom. Pri vstupe do budovy školy, jedálne a telocvične by mali zabezpečiť hygienickú dezinfekciu rúk, prípadne dôkladné umytie rúk pod tečúcou vodou a len s použitím jednorazových papierových utierok.

Na školách v lokalitách, kde sa VHA vyskytuje, sa pravidelne budú dezinfikovať priestory a povrch, ako napríklad WC, splachovače toaliet, umývadlá, vodovodné batérie, kľučky, klávesnice, stoly, stoličky, učebné pomôcky, vypínače a v prípade materských škôl aj hračky. Školské jedálne budú umývať riad pri najvyššej možnej teplote s používaním dezinfekcie.

Úrady verejného zdravotníctva pravidelne sledujú vývoj situácie vo výskyte VHA. V súčinnosti s ÚVZ SR a RÚVZ sú v prípade potreby prijímané okamžité protiepidemické opatrenia, o ktorých je verejnosť pravidelne informovaná.

Informácie o VHA
Vírusová hepatitída typu A je prenosné ochorenie, ktorého pôvodcom je vírus hepatitídy A. Ochorenie je prenosné z človeka na človeka bežným kontaktom. U človeka spôsobuje vírusový zápal pečene. Vírus hepatitídy A sa najčastejšie prenáša priamym kontaktom, obyčajne pri nedodržaní zásad osobnej hygieny (zvlášť pri nedostatočnom umývaní rúk po toalete a pred

jedlom), pri tesnom kontakte, hlavne v rodinách a v detských kolektívoch alebo nepriamo kontaminovanou vodou a potravinami.

Tento vírus je značne odolný proti vplyvom vonkajšieho prostredia. Vírus žltačky typu A sa vylučuje stolicou. Inkubačná doba ochorenia (čas od vniknutia vírusu do organizmu až po prejavenie sa prvých príznakov) je 15 – 50 dní. Žltačka typu A môže mať inkubačný čas až 50 dní, čo znamená, že sa príznaky ochorenia môžu prejaviť približne až do dvoch mesiacov od nakazenia sa a osoba môže infekciu bez príznakov šíriť medzi ostatných ľudí. Obdobie infekčnosti v prípade žltačky A trvá už 1-2 týždne pred objavením sa príznakov.

Je nevyhnutné dodržiavať správnu hygienu rúk, teda dôkladne si umývať ruky mydlom a teplou vodou. Vždy po použití toalety, príchode zvonku, pred jedlom, alebo aj hocikedy v priebehu dňa pri pocite nečistých rúk. Ochoreniu dokážeme predísť očkovaním proti žltačke typu A.

RÚVZ naďalej denno-denne aktívne riešia a dôsledne monitorujú epidemický výskyt VHA v niektorých okresoch Slovenska.

Po nahlásení podozrenia z ochorenia na VHA vykonávajú epidemiologické vyšetrovanie v ohnisku nákazy a nariaďujú protiepidemické opatrenia, ktoré majú zabrániť ďalšiemu šíreniu ochorenia VHA a stabilizovať situáciu. Množstvo aj povaha nariadených opatrení závisí od závažnosti situácie v územnej pôsobnosti RÚVZ.

RÚVZ svoje kroky koordinujú s miestnymi samosprávami, nemocnicami, infektológmi, zástupcami Zdravých regiónov a ďalšími príslušnými zložkami.

MUDr. Mgr. Tatiana Červeňová, MPH, MHA
hlavný hygienik SR